

De opdracht van Heren XVII om slechts 20.000 lb Satumase kamfer voor Europa en niets voor Azië te leveren, is conform het besluit van 19 mei 1764 doorgegeven. Dit moet op een geschikte manier worden uitgelegd met het argument dat de Engelsen, daar waar Chinese kamfer aftrek vindt, de markt overspoeld hebben. Maar er moet gewaarschuwd worden dat, op straffe van verbeurdverklaring, de markt te Batavia voor particulieren gesloten blijft. Dit is wat de handel betreft. Over huishoudelijke zaken valt slechts te vermelden dat het bestuur is bevolen slechts in aanwezigheid [fol. 1608] van de scriba te vergaderen, hoe gering het onderwerp ook is. Hij moet de besluiten met zijn handtekening formaliseren en de antwoorden in de marge van de extracten uit de brieven van Heren XVII, zoals op de buitenkantoren gebruikelijk is, bij de jaarlijkse beschrijving voegen. Ten overvloede is dit in de brief van 15 juni 1764 nogmaals bevolen, alsmede om dit alsnog te doen met het excerpt uit de brief van 24 september 1761 aangaande koebezoar en katju die in 1758 werd teruggestuurd. Onder de dienaren waren er geen mutaties. Slechts valt te melden dat de Zuid-Beveland en Enkhuizen op 2 november 1764 van onder de Papenberg zijn vertrokken en op 5 december te Batavia zijn aangekomen met de brief van het bestuur van 24 oktober en het gewone rapport [fol. 1609] van het teuggekeerde opperhoofd Jan Crans. In dit rapport wordt bericht dat de handel op dezelfde voet als in 1763 is gedreven, dat de algemene inkomsten f 148.133 hebben bedragen, of f 260 meer, en de algemene uitgaven etc. f 116.447, of f 4948 meer dan in het voorafgaande jaar. Zoals gevreesd, is het laatste veroorzaakt door het geschenk dat de kroonprins gegeven moest worden. De inkomsten waren maar f 31.685, of nauwelijks $11\frac{1}{4}\%$ meer dan de uitgaven. Onlangs is nog aangevoerd 11.000 kistjes, of 1.320.000 lb, staafkoper, 298 balies, of 20.131 $\frac{7}{8}$ lb, Satumase kamfer en enige kleinigheden samen t.w.v. f 411.316. Voor het komende jaar is slechts om 8000 kisten staafkoper gevraagd, waaraan wegens de grote voorraad weinig verloren gaat, als het hierbij blijft.

MALAKKA

[fol. 1610] Voor enige reeds behandelde zaken wordt naar de brieven van 8 mei en 20 oktober 1764 verwezen. Nu worden enige zaken uit de brieven van het bestuur van 18 januari, 31 maart, een aparte brief van de laatst gemelde datum, en 6 april 1764 gerapporteerd. Ze zijn in de vergadering van 18 en 19 juni 1764 besproken en de besluiten zijn in brieven van 3 augustus, 11 september, 2 en 13 oktober, en een aparte brief van 3 augustus 1764 aan het bestuur te Malakka medegedeeld. Met de Huis te Manpad, de barken Zeepaard en Leervis, en de pantjalang Parel d'Amour is aangevoerd)

417981 $\frac{3}{4}$ lb. thin in zeugen

481.000 „ dito inktkookers

900 „ geele aarde en

47 stuxs masthouten, enige andere

kleyngheeden in gelde bedragende

f 310.367, 12, -

Waartegen de vervoer naar derwaards met de scheepen

Osdorp en Langewijk, de barcquen de Leervis en

't Zeepaard en de sloep den Nagelboom bestaan heeft in

60.000 ronde Spaanse reaaen

312 lasten rijst

tesaamen met eenige provisiën, geweeren, ammonitie en

andere benodigtheeden monterende

f 258.308, 7, 12.

Fol. 1610r-1611r.

(In de brief van 15 november 1764 uit Malakka werd de behouden aankomst van deze schepen gemeld. Over schepen en vaartuigen meldt men dat dit jaar het zenden van één schip niet voldoende was om rijst en andere bulkgoederen naar Malakka te vervoeren. Vooral de rijst was daar duur. Er is bevolen om de Langewijk op de terugreis Palembang te laten aandoen om daarvandaan de geleverde tin en peper mee te nemen. Bij de lading tin voor Batavia in de Zeepaard verzocht het bestuur in de brief van 31 maart om nog een ander